

Talousarvio 2022

Raisio kaupunki | Infralautakunta 5.10.2021

raisio

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYTTÖTALOUSOSA	1
1.1. Yhteenveto infralautakunnasta.....	1
1.1.1. Infralautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022	1
1.1.2. Infralautakunnan vuosi 2022	1
1.1.3. Viranhaltijaorganisaatio	1
1.1.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	1
1.1.5. Ulkoiset määrärahat	2
1.1.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	3
1.1.7. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	3
1.2. Yhteiset palvelut.....	4
1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	4
1.2.2. Toiminta vuonna 2022	4
1.2.3. Palvelun tavoitteet	4
1.2.4. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	5
1.2.5. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	5
1.3. Kunnallistekniset palvelut.....	6
1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	6
1.3.2. Toiminta vuonna 2022	6
1.3.3. Palvelun tavoitteet	6
1.3.4. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	7
1.3.5. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	7
1.4. Tilapalvelut.....	8
1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	8
1.4.2. Toiminta vuonna 2022	8
1.4.3. Palvelun tavoitteet	8
1.4.4. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	9
1.4.5. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	9
1.5. Ruokapalvelut.....	10
1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	10
1.5.2. Toiminta vuonna 2022	10
1.5.3. Palvelun tavoitteet	10
1.5.4. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	11
1.5.5. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	11
2. INVESTOINTIOSA	12
2.1. Infralautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit	12
2.2. Investointisuunnitelma 2022 ja suunnitelmavuodet 2023–2026	13
2.3. Kunnallistekniikan ja vesihuollon investointiohjelma 2022–2024.....	18
2.4. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2022.....	19
2.5. Talonrakentamishjelma 2022–2026	24
2.6. Talonrakentamishjelman 2022–2026 hankekohtaiset perustelut.....	24
3. RISKIENARVIOINTI JA -HALLINTA	28

1. KÄYTTÖTALOUSOSA

1.1. Yhteenveto infralautakunnasta

1.1.1. Infralautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Tehdään tehokasta edunvalvontaa E18 Naantali-Raisio hankkeessa	Osallistutaan aktiivisesti tiesuunnitelman laadintaan hanke- ja muissa ryhmissä	Hankeryhmän kokoukset lkm
Hyvinvointi ja osallisuus	Kuntalaiset ja yritykset pidetään informoituna E18 hankkeesta	Yleisötilaisuudet. Yritysten osallistaminen etupainotteisesti	Yleisötilaisuudet lkm. Yritystilaisuudet lkm.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Lautakuntatyöskentelyn tukeminen	Isoista hankkeista pidetään erillinen esittely/seminaari lautakunnalle	Tilaisuudet lkm.
Kuntatalous ja tehokkuus	Ilmasto-ohjelman toteuttaminen	Katuvalojen led-vaihdot	Valaisimien lkm

1.1.2. Infralautakunnan vuosi 2022

Valmistaudutaan kouluverkon toteuttamiseen: Tiedonpuiston koulun toteutussuunnittelu. E18-kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeen toteuttamiseen valmistaudutaan laatimalla tarvittavat katusuunnitelmat. Martinkadun rakentaminen/parantaminen toteutetaan yhteishankkeena Raision Vesi Oy:n kanssa. Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen; mm. katuvalojen led-vaihdot, joukkoliikenteen sähköbussit (Föli), sähkön kilpailutus (uusiutuva sähkö).

1.1.3. Viranhaltijaorganisaatio

Vastuualue ja palvelut	
Infrapalvelut Yhteiset palvelut Kunnallistekniset palvelut Tilapalvelut Ruokapalvelut	Tekninen johtaja Timo Oja Tekninen johtaja Timo Oja Kaupungininsinööri Mikko Kunttu Kiinteistöpäällikkö Ari Jalonen Ruokapalvelupäällikkö Mervi Heinonen

1.1.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Palo- ja pelastustoimen kuntaosuudet kasvavat vuonna 2022 n. 75.000 eurolla asukasluvun kasvun ja kustannusten nousun vuoksi. Joukkoliikenteessä linjavuorot 7A ja 300 palautuvat pandemian jälkeiseen normaalioliikenteeseen. Kustannuskehitystä on saatu linjaliikenteen kilpailutusten seurauksena alennettua. Linjaliikenteen palautuminen normaalille tasolle lisää kustannuksia 264.000 eurolla. Pandemiasta johtuen liikennöintimenoja karsittiin vuoden 2021 talousarviossa n. 290.000 eurolla.

Valmistautuminen kouluverkon uudisrakentamiseen; toteutussuunnittelu. Valmistautuminen E18 kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeeseen: katusuunnitelmien laatiminen, Martinkadun rakentaminen (yhteishanke Raision Vesi Oy:n kanssa).

Kotipalveluaterioiden valmistuksen siirtyminen sote-palveluihin kilpailutettavaksi. Sähkön kilpailutus vuosille 2022–2024.

Sopeuttamistoimenpiteet on huomioitu talousarvion valmistelussa.

1.1.5. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-21 689 038 €	3 762 220 €	-17 926 818 €
TP2020	-20 862 075 €	4 084 748 €	-16 777 327 €
TAM2021	-22 286 038 €	3 487 477 €	-18 798 561 €
TA2022LTK	-22 380 872 €	3 367 777 €	-19 013 095 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-7 261 601 €	174,3
TP2020	-7 089 543 €	171,7
TAM2021	-7 856 182 €	171,7
TA2022LTK	-7 711 213 €	171,7

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-6 624 870 €
TP2020	-6 701 924 €
TAM2021	-6 828 665 €
TA2022LTK	-7 229 667 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-5 864 474 €
TP2020	-5 152 885 €
TAM2021	-5 654 158 €
TA2022LTK	-5 491 959 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-1 838 412 €
TP2020	-1 835 237 €
TAM2021	-1 937 213 €
TA2022LTK	-1 938 213 €

1.1.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 046 926	-788 199	-949 069	-957 069	-826 369
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-77 494	-1 353	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-2 270 330	-2 539 590	-2 483 159	-2 483 159	-2 483 159
Muut toimintatuotot	-24 819	-71 346	-48 868	-48 868	-51 868
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 762 220	-4 084 747	-3 487 477	-3 495 477	-3 367 777
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	5 538 158	5 384 972	6 039 640	6 039 640	5 953 024
Eläkekulut	1 526 479	1 485 061	1 593 371	1 593 371	1 508 255
Muut henkilösivukulut	196 964	219 442	223 171	223 171	249 934
Henkilöstökulut yhteensä	7 261 601	7 089 475	7 856 182	7 856 182	7 711 213
Palvelujen ostot	6 624 870	6 701 897	6 828 665	6 783 575	7 229 667
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 864 474	5 152 776	5 654 158	5 609 158	5 491 959
Avustukset		299			
Vuokrat	1 838 412	1 835 225	1 937 213	1 937 213	1 938 213
Muut toimintakulut	99 681	82 175	9 820	9 820	9 820
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	21 689 038	20 861 847	22 286 038	22 195 948	22 380 872
TOIMINTAKATE	17 926 818	16 777 100	18 798 561	18 700 471	19 013 095

1.1.7. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-6 795 846	-5 780 289	-7 046 233	-7 054 233	-6 999 170
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-77 494	-1 353	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-15 291 278	-15 863 055	-15 949 214	-15 949 214	-16 215 538
Muut toimintatuotot	-24 819	-71 346	-48 868	-48 868	-51 868
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-22 532 088	-22 400 302	-23 050 696	-23 058 696	-23 272 957
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	5 538 158	5 384 972	6 039 640	6 039 640	5 953 024
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	1 526 479	1 485 061	1 593 371	1 593 371	1 508 255
Muut henkilösivukulut	196 964	219 442	223 171	223 171	249 934
Henkilöstökulut yhteensä	7 261 601	7 089 475	7 856 182	7 856 182	7 711 213
Palvelujen ostot	8 276 551	8 264 391	8 783 532	8 738 442	9 202 367
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 897 223	5 189 384	5 683 158	5 638 158	5 521 459
Avustukset		299			
Vuokrat	3 317 984	3 301 801	3 466 265	3 466 265	3 446 746
Muut toimintakulut	99 681	82 175	9 820	9 820	9 820
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	24 853 040	23 927 525	25 798 957	25 708 867	25 891 605
TOIMINTAKATE	2 320 952	1 527 223	2 748 261	2 650 171	2 618 648
VUOSIKATE	2 320 952	1 527 223	2 748 261	2 650 171	2 618 648
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	7 398 222	7 617 162	7 352 673	7 352 673	7 573 827
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 718 971	9 144 182	10 100 731	10 002 641	10 192 272

1.2. Yhteiset palvelut

1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Infralautakunnan toiminta. Infralautakunta vastaa kunnallisteknisten palvelujen, tilapalvelujen ja ruokapalvelujen palvelutuotannosta ja investointihankkeista. Infralautakunnan talousarvioon sisältyy myös seudullisen palo- ja pelastustoimen kuntaosuudet.

1.2.2. Toiminta vuonna 2022

Raision kuntaosuus seudullisen palo- ja pelastustoimen kustannuksista on vuoden 2021 talousarviossa 1.782.000 euroa. Raision kuntaosuus aluepelastuslautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2022 on 1.857.000 euroa. Näin ollen Raision kuntaosuuden kasvu on 75.000 euroa (4,2 %). Kuntien keskimääräinen kuntaosuuksien kasvu on 3 %. Palo- ja pelastustoimen maksuosuudet ovat asukaslukuperusteisia. Raision keskimääräistä suurempi maksuosuuden kasvu johtuu asukasluvun kasvusta n. 350 henkilöllä. Osana sote-uudistusta palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille.

1.2.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Asukkaat ja yritykset pidetään informoituna E-18 hankkeesta ja heidän osallisuuttaan hankkeessa edistetään.	Asukkaille ja yrityksille suunnattu viestintä- ja osallistamistoimenpiteet.	Toimenpiteiden määrä.
Hyvinvointi ja osallisuus	Henkilöstön jaksamisen tukeminen.	Hyvinvoiva Raisio -setelin käyttöönotto ja henkilöstön kannustaminen sen käyttöön.	Kunta 10 -tutkimuksen Työssä jatkaminen -mittarien paraneminen verrattuna 2020 tutkimukseen.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Sujuvat asiakas- ja asiointiprosessit.	Parannetaan asiakas- ja asiointiprosesseja infrapalveluissa.	Parannettujen prosessien määrä.
Kuntatalous ja tehokkuus			

1.2.4. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	272 693	256 952	266 181	266 181	122 588
Eläkekulut	62 688	59 893	63 247	63 247	35 746
Muut henkilösivukulut	8 940	9 849	9 848	9 848	5 150
Henkilöstökulut yhteensä	344 321	326 694	339 276	339 276	163 484
Palvelujen ostot	1 751 009	1 786 903	1 884 299	1 879 209	1 960 565
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 039	4 205	16 595	16 595	23 095
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut	67	59			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 103 436	2 117 861	2 240 170	2 235 080	2 147 144
TOIMINTAKATE	2 103 436	2 117 861	2 240 170	2 235 080	2 147 144

1.2.5. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-40 968	-41 737	-40 071	-40 071	-32 297
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-40 968	-41 737	-40 071	-40 071	-32 297
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	272 693	256 952	266 181	266 181	122 588
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	62 688	59 893	63 247	63 247	35 746
Muut henkilösivukulut	8 940	9 849	9 848	9 848	5 150
Henkilöstökulut yhteensä	344 321	326 694	339 276	339 276	163 484
Palvelujen ostot	1 785 795	1 819 807	1 910 116	1 905 026	1 991 484
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 039	4 226	16 595	16 595	23 095
Avustukset					
Vuokrat	29 491	25 577	25 567	25 567	22 687
Muut toimintakulut	67	59			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 167 713	2 176 363	2 291 554	2 286 464	2 200 750
TOIMINTAKATE	2 126 745	2 134 626	2 251 483	2 246 393	2 168 453
VUOSIKATE	2 126 745	2 134 626	2 251 483	2 246 393	2 168 453
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 126 745	2 134 626	2 251 483	2 246 393	2 168 453

1.3. Kunnallistekniset palvelut

1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Kunnallisteknisten palveluiden palvelualueen tehtäviin kuuluu kunnallisteknisten hankkeiden suunnittelu ja rakennuttaminen sekä infraomaisuuden hallinta. Vastuualueena on liikenneväylien ylläpito siten, että ne täyttävät liikenneturvallisuuden asettamat vaatimukset. Kunnallisteknisten palvelujen palvelualue huolehtii yleisten alueiden ja leikkikenttien siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyvyydestä. Palvelualueella järjestetään kaupungin logistiikka ja materiaalipalvelut.

1.3.2. Toiminta vuonna 2022

Kunnallistekniset palvelut koostuu kuudesta tulosyksiköstä, joita ovat suunnittelu, rakennuttaminen, kunnossapito ja hoito, tuotanto ja logistiikka, materiaalipalvelut sekä joukkoliikenne. Toiminnan tarkoituksena on tuottaa palvelut kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti, turvallisesti ja ammattitaitoisesti vahvistettujen laatuvaatimusten mukaisesti.

Kunnallisteknisten palveluiden osalta sopeutusohjelman toimenpiteet aiheuttavat laatuvaatimusten päivittämistä viherhoidossa. Yksityisteiden osalta pyritään siirtämään vastuu tiekunnille. Joukkoliikenteessä palataan koronapandemian aiheuttamien karsimisten jälkeen normaaliin liikenteeseen. Päätöksentekoon tuodaan uutena asiana hulevesialueen määrittäminen sekä hulevesimaksu.

1.3.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Kaupungin liikenneväylien hoito ja kunnossapito infralautakunnan määrittelemän laatutason mukaisesti.	Kadut hoidetaan ja pidetään kunnossa infralautakunnan hyväksymien laatuvaatimusten mukaisesti.	FCG:n yhdyskuntapalvelut - tutkimuksen mittarit: liikennealueiden ylläpidon, talvihoidon, lumenaurauksen, liukkauden torjunnan ja puhtaanapidon kokoomamittarit.
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Edistetään kuntalaisten lähivirkistysalueiden käyttöä.	Huolehditaan puistojen, puistometsien ja leikkikenttien hoidosta ja kehittämisestä.	FCG:n yhdyskuntapalvelut - tutkimuksen mittarit: puistojen hoidon kokoomamittari, asuntoalueiden läheiset metsät ja leikkipaikkojen siisteys ja varusteiden kunto.
Hyvinvointi ja osallisuus	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukeminen ja seuranta.	Työhyvinvointia edistävät koulutukset, tyhy-päivien pitäminen ja niihin osallistuminen.	Toimenpiteiden määrä. Kunta10 -tulokset
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Ilmasto-ohjelman tavoitteiden edistäminen	Katuvalaistuksen uudistuminen	Led-valaisimien osuus kaikista valaisimista. Muut ilmastotoimenpiteet

1.3.4. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-709 013	-596 674	-660 690	-668 690	-656 990
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-65 522	-743	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-1 510 042	-1 552 987	-1 532 867	-1 532 867	-1 532 867
Muut toimintatuotot	-22 837	-69 863	-48 532	-48 532	-51 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-2 650 065	-2 904 526	-2 248 470	-2 256 470	-2 247 770
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 403 354	1 347 761	1 572 806	1 572 806	1 556 082
Eläkekulut	403 196	391 228	432 859	432 859	406 760
Muut henkilösivukulut	49 289	55 867	58 198	58 198	65 356
Henkilöstökulut yhteensä	1 855 839	1 794 856	2 063 863	2 063 863	2 028 198
Palvelujen ostot	2 943 991	3 028 587	2 990 727	2 950 727	3 277 943
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 130 657	986 013	1 041 893	996 893	969 428
Avustukset		299			
Vuokrat	29 733	13 739	90	90	90
Muut toimintakulut	36 626	20 253	5 896	5 896	5 896
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	5 996 846	5 843 747	6 102 469	6 017 469	6 281 555
TOIMINTAKATE	3 346 781	2 939 221	3 853 999	3 760 999	4 033 785

1.3.5. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-2 169 784	-1 921 608	-2 420 690	-2 428 690	-2 429 990
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-65 522	-743	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-1 655 287	-1 708 487	-1 756 867	-1 756 867	-1 744 867
Muut toimintatuotot	-22 837	-69 863	-48 532	-48 532	-51 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-4 256 081	-4 384 960	-4 232 470	-4 240 470	-4 232 770
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 403 354	1 347 761	1 572 806	1 572 806	1 556 082
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	403 196	391 228	432 859	432 859	406 760
Muut henkilösivukulut	49 289	55 867	58 198	58 198	65 356
Henkilöstökulut yhteensä	1 855 839	1 794 856	2 063 863	2 063 863	2 028 198
Palvelujen ostot	3 992 462	3 995 792	4 354 921	4 314 921	4 637 628
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 153 045	1 010 269	1 060 393	1 015 393	988 928
Avustukset		299			
Vuokrat	259 556	267 760	286 996	286 996	264 522
Muut toimintakulut	36 626	20 253	5 896	5 896	5 896
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	7 297 528	7 089 229	7 772 069	7 687 069	7 925 172
TOIMINTAKATE	3 041 447	2 704 269	3 539 599	3 446 599	3 692 402
VUOSIKATE	3 041 447	2 704 269	3 539 599	3 446 599	3 692 402
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	3 918 509	3 977 596	3 963 733	3 963 733	3 957 990
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	6 959 956	6 681 865	7 503 332	7 410 332	7 650 392

1.4. Tilapalvelut

1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Tilapalvelut järjestää kaupungin hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat tontteineen sekä huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden kunnan ja arvon säilyvyydestä ja tuottavuudesta.

1.4.2. Toiminta vuonna 2022

Tilapalvelun organisaatio koostuu viidestä palvelualueesta (suunnittelu- ja rakennuttaminen, rakennusten kunnossapito, kiinteistönhoito, siivous sekä tilahallinto ja isännöinti). Toiminnan tarkoituksena on kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti ja ammattitaitoisesti tarjota ja ylläpitää tilojen käyttäjille kunnossa olevat, terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat kaupungin tilastrategiset tavoitteet huomioiden.

1.4.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Osallistua palveluverkon ja kiinteistöjen kehittämiseen ja suunnitteluun yhteistyönä kaupungin eri toimialojen kanssa.	Tarveselvitys - ja hankesuunnitelmien edistäminen kaupungin eri toimialojen kanssa.	Toimenpiteiden määrä.
Hyvinvointi ja osallisuus	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja jaksamisen seuranta sekä tukeminen.	Työhyvinvointia edistävät koulutukset ja tyhy-päiviin osallistuminen sekä pitäminen.	Toimenpiteiden määrä. Kunta-10 tulokset.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Järjestää hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja turvalliset toimitilat kaupungin tilastrategiset tavoitteet huomioiden sekä huolehtia rakennusomaisuuden kunnosta ja ylläpidosta.	Toteuttaa suunnitelmallisesti kiinteistöjen korjauksia sekä sisäilmaa ja turvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Kehittää työympäristöjä ja toimitilapalveluja.	Asiakaskyselyn tulokset. Palautteiden määrä.
Kuntatalous ja tehokkuus	Järjestää käyttäjille kaupungin hallintokuntien ja tulevan soten hyvinvointialueen (Maakuntien tilakeskus Oy) kanssa yhteistyönä tarkoituksenmukaiset toimitilat mahdollisimman tehokkaasti.	Toimitilaverkkosuunnitelmien ja sopimusten edistäminen.	Toteutumien seuranta

1.4.4. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-51 264	-20 787	-14 818	-14 818	-14 818
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-10 845	-553			
Vuokratuotot	-760 228	-986 579	-950 195	-950 195	-950 195
Muut toimintatuotot	-83	-752			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-822 420	-1 008 671	-965 013	-965 013	-965 013
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	2 248 891	2 178 160	2 418 354	2 418 354	2 481 225
Eläkekulut	658 851	634 657	686 128	686 128	658 876
Muut henkilösivukulut	79 277	86 883	89 187	89 187	104 141
Henkilöstökulut yhteensä	2 987 019	2 899 700	3 193 669	3 193 669	3 244 242
Palvelujen ostot	1 677 541	1 650 763	1 663 113	1 663 113	1 698 723
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 939 737	2 674 715	2 895 891	2 895 891	2 899 760
Avustukset					
Vuokrat	1 764 371	1 776 937	1 885 819	1 885 819	1 886 819
Muut toimintakulut	54 021	52 850	3 873	3 873	3 873
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	9 422 689	9 054 965	9 642 365	9 642 365	9 733 417
TOIMINTAKATE	8 600 269	8 046 294	8 677 352	8 677 352	8 768 404

1.4.5. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-51 264	-20 787	-14 818	-14 818	-14 818
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-10 845	-553			
Vuokratuotot	-13 635 931	-14 154 544	-14 192 250	-14 192 250	-14 470 574
Muut toimintatuotot	-83	-752			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-13 698 123	-14 176 636	-14 207 068	-14 207 068	-14 485 392
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	2 248 891	2 178 160	2 418 354	2 418 354	2 481 225
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	658 851	634 657	686 128	686 128	658 876
Muut henkilösivukulut	79 277	86 883	89 187	89 187	104 141
Henkilöstökulut yhteensä	2 987 019	2 899 700	3 193 669	3 193 669	3 244 242
Palvelujen ostot	2 139 552	2 114 974	2 117 922	2 117 922	2 171 945
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 949 887	2 686 892	2 906 391	2 906 391	2 909 760
Avustukset					
Vuokrat	2 680 530	2 617 067	2 748 738	2 748 738	2 734 255
Muut toimintakulut	54 021	52 850	3 873	3 873	3 873
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	10 811 009	10 371 483	10 970 593	10 970 593	11 064 075
TOIMINTAKATE	-2 887 114	-3 805 153	-3 236 475	-3 236 475	-3 421 317
VUOSIKATE	-2 887 114	-3 805 153	-3 236 475	-3 236 475	-3 421 317
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	3 474 507	3 634 360	3 383 734	3 383 734	3 599 491
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	587 190	-170 996	147 056	147 056	177 971

1.5. Ruokapalvelut

1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Ruokapalvelut järjestää kaupungin päiväkotien, koulujen, kokopäivähoidon laitosten ja henkilöstön ruokailun. Ruokapalvelut tuottaa asiakkaiden tarpeisiin perustuvia hintalaatusuhteeltaan kilpailukykyisiä palveluratkaisuja.

1.5.2. Toiminta vuonna 2022

Ruokapalvelut tuottaa päivähoidon, koululaisten ja opiskelijoiden sekä kokopäivähoidon laitosten lakisääteisiä ja ravitsemussuosituksella täytettäviä ruokapalveluja omana työnään. Lisäksi ruokapalvelut tuottaa kaupungin henkilöstön henkilöstöruokailupalvelut, kokous- ja edustustarjoilut ja muut sisäiset ruokapalvelut, joita ovat mm. retkievää, nuorisotoimen järjestämien leirien ruokailut ja kaupungin eri yksiköiden henkilöstön koulutuspäivien ruokailut.

Vuoden 2022 alusta alkaen ei tuoteta enää kotipalveluaterioita.

1.5.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Ruoan ilmastopäästöjen vähentäminen	Osallistuminen Ilmastosuunnitelmasta tekoihin - hankkeeseen	Tarjolla olevien kasvisruokien määrän lisääminen koulu-, päiväkot-, ja henkilöstöruokailussa
Hyvinvointi ja osallisuus	Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstön huomioiminen, tyhytoimenpiteet	Kunta 10 tulokset, työterveyskyselyn tulokset, toteutettujen toimenpiteiden määrä
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Ammattitaitoisen henkilöstön saamisen varmistaminen	Palkkauksen tarkistaminen, kohdennettu työpaikkailmoittelu	Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen, hakijoiden koulutus ja työkokemus, osaaminen ja tarvittava kielitaito

1.5.4. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-286 649	-170 738	-273 561	-273 561	-154 561
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-1 127	-57			
Vuokratuotot	-60	-24	-97	-97	-97
Muut toimintatuotot	-1 899	-731	-336	-336	-336
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-289 735	-171 550	-273 994	-273 994	-154 994
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 613 220	1 602 099	1 782 299	1 782 299	1 793 129
Eläkekulut	401 744	399 283	411 137	411 137	406 873
Muut henkilösivukulut	59 458	66 843	65 938	65 938	75 287
Henkilöstökulut yhteensä	2 074 422	2 068 225	2 259 374	2 259 374	2 275 289
Palvelujen ostot	252 329	235 644	290 526	290 526	292 436
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 786 041	1 487 843	1 699 779	1 699 779	1 599 676
Avustukset					
Vuokrat	44 308	44 549	51 304	51 304	51 304
Muut toimintakulut	8 967	9 013	51	51	51
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4 166 067	3 845 274	4 301 034	4 301 034	4 218 756
TOIMINTAKATE	3 876 332	3 673 724	4 027 040	4 027 040	4 063 762

1.5.5. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-4 533 830	-3 796 157	-4 570 654	-4 570 654	-4 522 065
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-1 127	-57			
Vuokratuotot	-60	-24	-97	-97	-97
Muut toimintatuotot	-1 899	-731	-336	-336	-336
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-4 536 916	-3 796 969	-4 571 087	-4 571 087	-4 522 498
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 613 220	1 602 099	1 782 299	1 782 299	1 793 129
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	401 744	399 283	411 137	411 137	406 873
Muut henkilösivukulut	59 458	66 843	65 938	65 938	75 287
Henkilöstökulut yhteensä	2 074 422	2 068 225	2 259 374	2 259 374	2 275 289
Palvelujen ostot	358 742	333 818	400 573	400 573	401 310
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 786 252	1 487 997	1 699 779	1 699 779	1 599 676
Avustukset					
Vuokrat	348 407	391 397	404 964	404 964	425 282
Muut toimintakulut	8 967	9 013	51	51	51
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4 576 790	4 290 450	4 764 741	4 764 741	4 701 608
TOIMINTAKATE	39 874	493 481	193 654	193 654	179 110
VUOSIKATE	39 874	493 481	193 654	193 654	179 110
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	5 206	5 206	5 206	5 206	16 346
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	45 080	498 687	198 860	198 860	195 456

2. INVESTOINTIOSA

2.1. Infralautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv. 0 %)	Projekti
Lava-auto (pick-up)	Liikuntapalveluiden käytössä oleva vanha lava-auto (vuosimalli -03) vaihdetaan uudempaan.	50 000	962093
Pakettiauto	Varaston käytössä oleva vanha kevyt kuorma-auto (vuosimalli -00) vaihdetaan uudempaan pakettiautoon. Pakettiautossa oltava varustuksena takalaitanostin.	60 000	962094
Murskaava suurtehoruohonleikkuri	Vaihdetaan vanha murskaava suurtehoruohonleikkuri (vuosimalli -08) uudempaan	30 000	962095
Kameravalvontajärjestelmä ja -laitteet	Kameravalvontajärjestelmää päivitetään ja laajennetaan ilkeväkallan ja varkauksien vähentämiseksi sekä henkilöturvallisuuden parantamiseksi.	20 000	966010
Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmä	Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmän päivitys / uusiminen (Ihalan koulu).	15 000	966014
Leijapuiston päiväkot	Astiapesukoneen uusiminen	21 500	966016
Hoito- ja hoivapalvelujen keskitetyn ruoanjakelun ruoankuljetusvaunut 2 kpl a' 17.000 €	Ruoanjakelussa voidaan siirtyä tarjotinmalliin, jossa ruoka on suoraan jaettavissa tarjottimella asukkaille. Nykyisessä mallissa hoitajat annostelevat ruoan ja tiskaavat astiat. Hoitajilta ruoanjakeluun kuluu vähemmän aikaa ja tiskaus jää pois. Hoitajien hoitotyöhön käytettävä aika lisääntyy.	34 000	966015
	Yhteensä	230 500	

2.2. Investointisuunnitelma 2022 ja suunnitelmavuodet 2023–2026

Infralautakunta						
2050 Konevarikko käyttöomaisuus						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	140 000	140 000				
Inv. netto	140 000	140 000				
3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	100 000	100 000	100 000	100 000		
Inv. netto	100 000	100 000	100 000	100 000		
3010 Raisionkaari						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	900 000	900 000	1 000 000	1 000 000		
Inv. netto	900 000	900 000	1 000 000	1 000 000		
3013 Perusparannus						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	200 000	200 000	200 000	100 000		
Inv. netto	200 000	200 000	200 000	100 000		
3014 Taitorakenteet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	300 000	300 000	300 000	300 000		
Inv. netto	300 000	300 000	300 000	300 000		
3015 Raisiontien silta						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot			2 500 000	1 200 000		
Inv. netto			2 500 000	1 200 000		
3026 Järviniitty						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv. tulot						
Inv. menot	600 000	600 000				
Inv. netto	600 000	600 000				

3027 Kantokangas						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot			300 000	200 000		
Inv. netto			300 000	200 000		
3038 Yksityistiet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	200 000	200 000				
Inv. netto	200 000	200 000				
3039 Makslanpelto						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000				
Inv. netto	300 000	300 000				
3040 Kuloistenniitty eteläinen						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	800 000	800 000	500 000			
Inv. netto	800 000	800 000	500 000			
3041 Kuloistenniitty pohjoinen						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot			500 000	300 000		
Inv. netto			500 000	300 000		
3042 Ensimaa						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot			500 000			
Inv. netto			500 000			
3043 Leilimaa						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	200 000	200 000				
Inv. netto	200 000	200 000				
3100 Suunnittelu						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	350 000	350 000		
Inv. netto	350 000	350 000	350 000	350 000		

3200 Kadut, liikenneturvallisuus						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	460 000	460 000	460 000	460 000		
Inv. netto	460 000	460 000	460 000	460 000		
3202 E18-hanke/keskusta						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	500 000	500 000	2 000 000	2 000 000		
Inv. netto	500 000	500 000	2 000 000	2 000 000		
3203 Keskustakohteet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	300 000	300 000		
Inv. netto	350 000	350 000	300 000	300 000		
3300 Katuvalaistus						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	350 000	350 000		
Inv. netto	350 000	350 000	350 000	350 000		
3400 Päällystykset						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	500 000	500 000	500 000	500 000		
Inv. netto	500 000	500 000	500 000	500 000		
3450 Raisionjoen patoturvallisuus						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot	-550 000	-550 000				
Inv.menot	1 100 000	1 100 000				
Inv. netto	550 000	550 000				
3500 Viheralueet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	270 000	270 000	220 000	220 000		
Inv. netto	270 000	270 000	220 000	220 000		
Kunnallistekniset palvelut yhteensä						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot	-550 000					
Inv.menot	7 620 000	7 620 000	10 080 000	7 380 000		
Inv. netto	7 070 000	7 070 000	10 080 000	7 380 000		

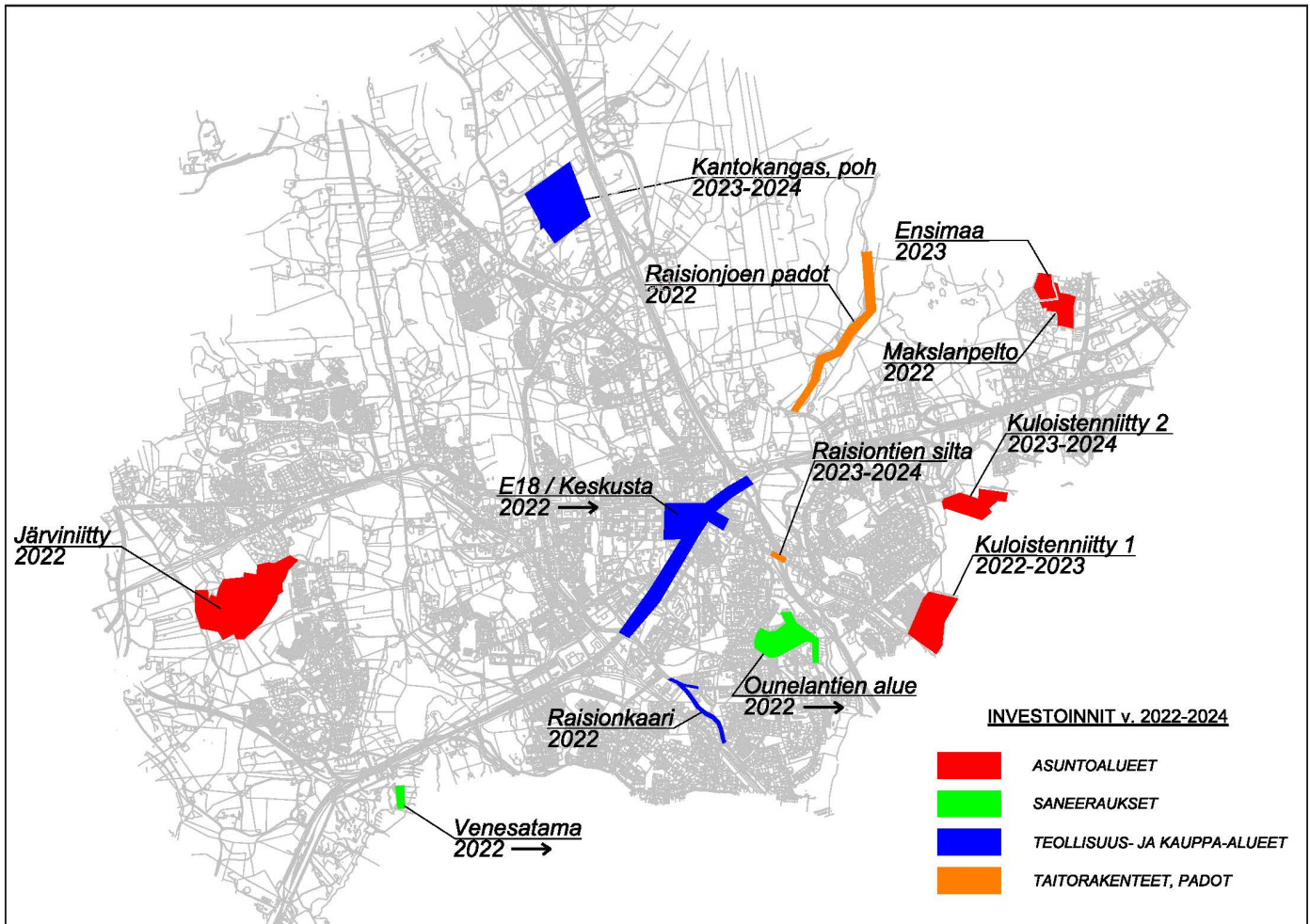
4010 Hankesuunnittelu						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
Inv. netto	100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
4306 Hakinmäen päiväkot						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot						100 000
Inv. netto						100 000
4313 Petäsmäen päiväkot						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot						100 000
Inv. netto						100 000
4405 Kaanaan koulun peruspar. tai uusi alakoulu 0–4 (Kaanaa–Tahvio–Tikanmaa)						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot					100 000	4 000 000
Inv. netto					100 000	4 000 000
4415 Tiedonpuiston koulu						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	1 000 000	1 000 000	9 000 000	16 000 000	8 200 000	1 000 000
Inv. netto	1 000 000	1 000 000	9 000 000	16 000 000	8 200 000	1 000 000
4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot				100 000	10 000 000	10 000 000
Inv. netto				100 000	10 000 000	10 000 000
4706 Uintikeskus Ulpuikka						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot					100 000	300 000
Inv. netto					100 000	300 000
4927 Moduuliasunnot *						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	80 000	80 000				
Inv. netto	80 000	80 000				

5010 Peruskorjaukset						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	1 000 000	1 000 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Inv. netto	1 000 000	1 000 000	850 000	850 000	850 000	850 000
6010 Kiinteät rakenteet ja laitteet						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	90 500	90 500				
Inv. netto	90 500	90 500				
7010 Kiinteistöjen pihatyöt						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	220 000	220 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Inv. netto	220 000	220 000	100 000	100 000	100 000	100 000
8010 Sisäilmakorjaukset						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Inv. netto	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Tilapalvelut yhteensä						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot						
Inv.menot	2 790 500	2 790 500	10 350 000	17 400 000	19 700 000	16 800 000
Inv. netto	2 790 500	2 790 500	10 350 000	17 400 000	19 700 000	16 800 000
Infralautakunta yhteensä						
	TAE LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot	-550 000					
Inv.menot	10 410 500	10 410 500	20 430 000	24 780 000	19 700 000	16 800 000
Inv. netto	9 860 500	9 860 500	20 430 000	24 780 000	19 700 000	16 800 000
*	Tähdellä merkittyjen hankkeiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan, kuin hankkeen eteneminen vaatii. Lopullinen hankkeen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.					

2.3. Kunnallistekniikan ja vesihuollon investointiohjelma 2022–2024

Hanke	Vuosi							Hankekust. yhteensä		
		2022 kadut	2022 vh	2023 kadut	2023 vh	2024 kadut	2024 vh	katu	Vh	yhteensä
Asuntoalueet										
3026	Järviniitty, 2022: vaihe 4/4	600	450					2 235	2 090	4 325
3039	Makslanpelto, 2022: vaihe 2/2	300	100					800	300	1 100
3040	Kuloistenniitty I, 2022: vaihe 1/2	800	300	500	200			1 300	500	1 800
3041	Kuloistenniitty II (2023: vaihe 1/2)			500	400	300	300	800	700	1 500
3042	Ensimaa			500	400			500	400	900
		1 700	850	1 500	1 000	300	300			
Yritysalueet										
3008	Teollisuus- ja kauppa-alueet (sitomattomat kohteet)	100	100	100	100	100	100			
3010	Raisionkaaren jatke (sis. aikulku)	900	80	1 000	100	1 000	100	2 900	280	3 180
3043	Leilimaa	200								
3027	Kantokangas, pohjoinen			300	200	200	200	920	640	1 560
		1 200	180	1 400	400	1 300	400			
Muut investointihankkeet										
3013	Perusparannus									
	Ounelantien alue, (2022: vaihe 1/3)	200	250	200	250	100	280	500	780	1 280
3014	Taitorakenteet (aikulkukäytävät)	300		300		300				
3015	Raisiontien silta			2 500		1 200		4 000	0	4 000
xxxx	Vesihuolto (sitomattomat kohteet)		200		200		200			
3021	Pumppaamoiden saneeraus		100		100		100			
3038	Yksityistiet	200						750	0	750
3100	Suunnittelu	350	270	350	270	350	270			
3200	Kadut (sitomattomat kohteet)	200	200	200	200	200	200			
3200	Muut kevytväylät	100	100	100	100	100	100			
3200	Liikennevalot	50		50		50				
3200	Liikenneturvallisuus	110		110		110				
3202	E18-hanke /keskusta	500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	5 550	7 100	12 650
3203	Keskustakohteet	350		300		300				
3300	Katuvalaistus (rakennus- ja saneerauskohteet)	350		350		350				
3400	Päällystykset	500		500		500				
3450	Raisionjoen patoturvallisuus, ennallistaminen	1 100						1 400	0	850
	Ely/valtionosuus	-550						-550		
3500	Viheralueet									
	Puistojen rakentaminen, saneeraus	110		100		100				
	Venesatama	100		50		50				
	Leikkikenttien rakentaminen, saneeraus	60		70		70				
		4 030	3 120	7 180	3 120	5 780	3 150			
	Yhteensä	6 930	4 150	10 080	4 520	7 380	3 850			

2.4. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2022

(kursiivilla myöhemmin toteutettavien hankkeiden perustelut)

Asuntoalueet

3026 Järviniitty (600.000 €)

Järviniityn asemakaava-alue on pääosiltaan saneerauskohde, jossa katusaneerauksen lisäksi uusitaan huonokuntoista viemäriverkostoa sekä täydennetään hulevesiverkostoa. Alueelle on rakentunut myös kokonaan uusia katuja vesihuoltoineen. Hanketta on toteutettu osissa.

Vuonna 2022 on vuorossa viimeinen osa eli Järviniityntien alkuosan (väli Kaanaantie–Lähdekuja), Juurikadun ja Vuotamantien saneeraus. Näiden toteuttaminen maksaa 600.000 €. Uusia AO-tontteja valmistuu 2 kpl.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3039 Makslanpelto (300.000 €)

Makslanpellon asemakaava-alueen kunnallistekniikka rakennetaan kahdessa osassa. Ensimmäinen osa valmistui vuonna 2021, jolloin uusia kaupungin tontteja rakentui 19 kpl.

Vuonna 2022 on tarkoitus rakentaa toinen osa eli Kilpikatu, Ensimaankatu ja Kulmakuja. Kustannusarvioiden mukaan tämän osuuden toteuttaminen maksaa 300.000 euroa. Uusia AO-tontteja alueelta saadaan yhteensä 16 kpl, kaikki yksityisiä.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3040 Kuloistenniitty I (800.000 €)

Kuloistenniitty I-alueelle on suunniteltu noin 20 kerrostaloa ja 10 rivitaloa. Lisäksi alueelle on suunniteltu päiväkotia ja liike-/toimistorakennus.

Alue tullaan rakentamaan kahdessa osassa. Vuonna 2022 rakennetaan Kuloistenniitynkatu välillä Satakunnantie–Perhosenkatu, kiertoliittymä Kuloistenniitynkadun ja Perhosenkadun liittymään sekä Perhosenkatu. Tässä yhteydessä tehdään myös Satakunnantiehen vaadittavat kaistajärjestelyt. Turun kanssa on sovittu, että Raisio maksaa nämä muutokset, koska ne palvelevat pelkästään Raision kaupungin kaava-alueita. Kustannusarvio vuodelle 2022 on 800.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3041 Kuloistenniitty II (vuonna 2023 500.000 €)

Kuloistenniitty II-alueelle on suunniteltu rivitalotontteja, joissa olisi yhteensä noin 150 asuntoa. Kunnallistekniikan rakentaminen aloitetaan alueella vuonna 2023. Aloitukseen on varattu 500.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3042 Ensimaa (vuonna 2023 500.000 €)

Ensimaan asemakaava-alueesta on valmistunut ensimmäinen luonnos. Vuoden 2022 aikana laaditaan alueen katusuunnitelmat. Ensimaan rakentaminen voi siis alkaa aikaisintaan vuonna 2023.

Ensimaan alue on kokonaan uuden kunnallistekniikan rakentamista. Alueen rakentaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi yhdessä osassa. Alustavien kustannusarvioiden mukaan Ensimaan katujen rakentaminen maksaa noin 500.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

Yritysalueet

3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet, sitomattomat kohteet (100.000 €)

Hankkeeseen varataan määräraha kadunrakennuskohteisiin, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi kaava-alueet, joille infraa ei ole vielä rakennettu ja tonteilla onkin kysyntää talousarviovuoden aikana. Määrärahan käytöstä kohteisiin päättää tekninen johtaja. Talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty.

Katurakentamista koskevan määrärahan käytön edellytyksenä on, että tarvittaessa Raision Vesi Oy osoittaa tarvittavan määrärahan vastaavien kohteiden vesihuollon rakentamiseen.

***3010 Raisionkaaren jatke (900.000 €)**

Raision keskustan ohittavasta kehäväylästä puuttuu osuus Pernontieltä Ihalantielle ja siitä edelleen radan vartta Turkuun Artukaisiin. Raisionkaaren tarpeellisuus korostuu erityisesti, kun E18-tien perusparantamishanke käynnistyy Raision keskustassa. Raisionkaaren jatkeesta on tehty tarveselvitys ja kokonaiskustannusarvio. Neuvottelut Turun kaupungin kanssa on myös käynnistetty, jotta yhteys Länsikaarelle asti saataisiin. Alustavasti Turun kanta hankkeeseen on ollut myönteinen.

Hankkeessa on suunniteltu rakennettavan Raisionkaarta välille Pernontie–Ihalantie sekä Raisionkaaren alittava kevyen liikenteen alikulku. Hankkeen kokonaiskustannus on 1,9 milj. euroa. Hankkeen toteutus jaetaan kahdelle vuodelle, ensimmäisen osan katurakentamisen kustannusarvio on 900.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3043 Leilimaa (200.000 €)

Kuninkaanväylän ja Vahdontien liittymässä sijaitsevan Leilimaa-nimisen tontin (680-5-517-12) etelä- ja itäpuolella olevalle EV-alueelle on kaavassa osoitettu hulevesien johtamista/hidastamista. EV-alue on kokonaisuudessaan korkeaa kalliota. Alue on syytä louhia tontilla tapahtuvan louhintatyön yhteydessä. Kaupungin osuus louhintakustannuksista on arviolta 200.000 €.

3027 Kantokangas, pohjoinen (vuonna 2023 300.000 €)

Kantokankaan asemakaavan pohjoisen osan kunnallistekniikan suunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana ja samalla selvitetään tonttien mahdollista esirakentamista. Alueen rakentaminen aiotaan aloittaa vuonna 2023.

Muut investointihankkeet

3013 Perusparannus (200.000 €)

Ounelantien alueen vesijohto- ja jätevesiverkosto on huonokuntoista, eikä alueella ole kattavaa hulevesijärjestelmää. Kadut ovat samoin huonokuntoisia ja painuneita. Lisäksi alueen asemakaavassa Vihtiläntie jatkuu Parrutielle. Nyt ajoneuvoliikenne käyttää Pyölinkujaa, joka on aivan liian kapea ja huonokuntoinen. Vihtiläntien rakentaminen asemakaavan mukaiseksi mahdollistaisi Pyölinkujalta ja Parrutieltä Ihalantielle liittymisen ja Pyölinkuja voitaisiin muuttaa kaavan mukaiseksi kevyen liikenteen väyläksi puisto-osuudella.

Saneeraus on suunniteltu tehtäväksi kolmessa osassa. Ensimmäisessä vaiheessa kunnostetaan Liponkuja sekä Ounelantie välillä Prännikatu–Liponkuja.

Koko alueen saneerauskustannukset ovat yhteensä 1.300.000 euroa, joista katurakentamisen osuus on 520.000 euroa ja vesihuollon 780.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3014 Taitorakenteet (300.000 €)

Raision kaupungin hallinnassa on hieman alle 20 kpl erilaisia alikulkuja. Teräsbetoniset elementtirakenteiset alikulkukäytävät on kuntokartoitettu ja niiden korjaustarpeet on todettu. Vuosien 2019–2021 aikana on saneerattu Kirkon kohdan alikulku, Raisio-yhtymän alikulku sekä Järämäen ja Frälsin alikulut. Määrärahalta on tarkoitus saneerata lisää alikulkukäytäviä. Seuraavana saneerausvuorossa on Sippolan alikulku.

3015 Raisiontien silta (vuonna 2023 2.500.000 €)

Vt 8:n ylittävä Raisiontien silta (Kuloisten risteyssilta) on kuntoarvioissa osoittautunut erittäin huonokuntoiseksi ja uusimistarve on suuri. Yleissuunnittelua on aloitettu vuonna 2021 vaihtoehtojen kartoituksella. Nykyisen sillan alituskorkeus on liian pieni, joten siltaa on korotettava Väylän nykyisten normien mukaiseksi. Suunnittelussa on huomioitava myös joukkoliikennekaistan mahdollisuus. Samassa yhteydessä on selvitettävä Raisionjoen ylittävän sillan yhdistäminen Kuloisten risteyssilltaan. Nykyisten ramppien toimivuus tarkastetaan, mahdolliset uudet rampit vaativat tiesuunnitelmaa. Hankkeen toteutus voisi alkaa aikaisintaan vuonna 2023.

3038 Yksityistiet (200.000 €)

Hanke käsittää yksityisteiden parantamistöitä. Ennallistamishanke (3450) viivästyttää teiden kunnostusta joidenkin yksityisteiden osalta. Mahittulan ja Petterinpellon yksityistiekuntien väylät kunnostetaan, kun ennallistamishanke valmistuu.

3100 Suunnittelu (350.000 €)

Hanke sisältää konsulttitoimistoilta ostettavia suunnittelu-, mittaus- ja tutkimustöitä.

Katujen ja vesihuollon suunnittelu tehdään yhdessä Raision Vesi Oy:n kanssa. Katujen osuudeksi suunnittelusta arvioidaan 350.000 euroa ja Raision Veden osuudeksi 270.000 euroa.

3200

Kadut, sitomattomat kohteet (200.000 €)

Hankkeeseen sisältyy varaus kadunrakennuskohteille, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällainen kohde voi olla esimerkiksi asemakaava-alueella sijaitseva katu, joka on jäänyt aikanaan rakentamatta ja kun alueelle rakentuu uudisrakentamista, infran rakentaminen tulee ajankohtaiseksi. Hankkeen määrärahojen kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana ja talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty.

Osa kohteista voi edellyttää, että Raision Vesi Oy osoittaa osaltaan rahoituksen kyseisille kohteille.

Muut kevytväylät (100.000 €)

Hanke sisältää kevyen liikenteen väylien rakentamista, lähinnä kevyen liikenteen reitistön täydentämistä ja parantamista.

Liikenneturvallisuus (110.000 €)

Hankkeeseen sisältyy liikenneturvallisuutta parantavien kohteiden rakentamista, kuten korotettu- ja suojateitä kevyen liikenteen reitistön pääreiteillä tai kevyen liikenteen väylillä ajoneuvojen ajon estäminen rakenteellisilla ratkaisuilla. Tyypillisimpiä ovat kohteet, joiden parantamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Seudullinen liikenneturvallisuus selvitys on parhaillaan tekeillä. Selvitykset ohjaavat myös liikenneturvallisuuskohteiden valinnassa.

Liikennevalot (50.000 €)

Hanke sisältää liikennevalojen saneerausta sekä liikennevalokojen uusimista.

Hankkeen **3200** kokonaissumma on **460.000 euroa**.

3202 E18-hanke (500.000 €)

E18-tien parantamisen tiesuunnitelma Raision keskustan kohdalla valmistui 2021. Hankkeeseen liittyvien katu- ja kadunrakennussuunnitelmien laatiminen alkaa vuoden 2022 aikana.

E18-tien parantamisurakan mahdollistamiseksi Raision Vesi Oy siirtää nykyistä verkostoaan. Vesihuollon rakentamisen myötä kadun rakentaminen aloitetaan Martinkadusta.

E18-hankkeen Raisionlahden kohdan tiesuunnittelu alkaa ja myös tämä suunnittelu vaatii kaupungin panostusta sekä henkilöresurssin että suunnittelun valmiuden osalta.

3203 Keskustakohteet (350.000 €)

Raision keskustassa on useita kohteita, jotka tarvitsevat saneerausta. Aikanaan mm. Raision Torin suunnitelmasta on jäänyt toteuttamatta Varpeenkadun pää Tasalanaukion ja Soliniuksenkadun välissä. Varpeenkatu kokonaisuudessaan on suunnittelussa. Samoin Torikujalla olevan aukion kunnostukseen on laadittu suunnitelma. Kaikissa suunnitelmissa on pyritty lisäämään viihtyisyyttä ja turvallisuutta keskustan alueella. Keskustan ehostamiseen käytetään vuosittain määräraha, jonka kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana.

3300 Katuvalaistus (350.000 €)

Hanke sisältää rakennus- ja saneerauskohteiden valaistuksen. Uudistettavissa kohteissa käytetään led-tekniikkaan pohjautuvaa valaistusta.

3400 Päällystykset (500.000 €)

Hanke sisältää kuntokartoituksen perusteella valittujen katujen uudelleen päällystykset ja ajoratamaalaukset.

3450 Raisionjoen patoturvallisuus, ennallistaminen (1.100.000 €)

Raisionjoen säännöstelypadot ovat käyneet tarpeettomiksi vedenhankinnan loputtua Raisionjoesta. Patojen betoniset rakenteet ovat rapautuneet ja ne vaativat runsaasti kunnossapitoa, jotta ne eivät muodostuisi suuremmiksi turvallisuusriskeiksi.

Yhteishankkeena ELY-keskuksen kanssa toteutetaan säännöstelypatojen luonnonmukaistaminen. Hanke saa myös valtionavustusta. Koska kyseessä on avustus, Raisio maksaa koko hankkeen kustannukset ja laskuttaa puolet ELY-keskukselta.

Suunnitelmissa viisi patorakennetta (alajuoksulta yläjuoksulle päin lueteltuna: Huhko, Hintsä, Myllypato, Hintsä-Lähteenmäki ja Merttelä) muutetaan luonnonmukaisiksi pohjapadoiksi ja koskialueita palautetaan näkyviin. Lisäksi rakennetaan uusi pohjapato Hintsä-Lähteenmäen padosta yläjuoksulle päin. Muutoksilla parannetaan joen ekologista tilaa kalojen vaellusesteiden poistussa ja edesautetaan Raisionjokilaakson kehittämistä ulkoilu- ja virkistysalueena.

Hanke aloitettiin vuonna 2020 Huhkon padosta, joka valmistui vuonna 2021. Merttelän patoon kohdistunut valitus (Vaasan hallinto-oikeus) viivästytti hankkeen aikataulua.

3500 Viheralueet (270.000 €)

Puistokohteista mm. Karmelinpuiston ja Kaurinraitin ympäristön viimeistely sekä Alppiruusu- ja Käpypuiston käytäväverkoston täydentäminen ja kunnostaminen (100.000 euroa).

Leikkipaikkakohteita saneerataan eli rikkoutuneita laitteita vaihdetaan ja tarvittaessa laitteita lisätään (70.000 euroa).

Venesatamassa parannetaan turvallisuutta mm. lisäämällä valaistusta ja kameravalvontaa. Lisäksi rakennetaan uutta laituria jatkamalla yrityslaituria A- ja B-laitureiden välissä sekä jatketaan septilaituria ja uusitaan septipumppu. Aloitetaan peräpaalujen korvaaminen venepuomeilla. (100.000 euroa).

2.5. Talonrakentamishjelma 2022–2026

Hanke- numero	Hankkeen nimi	2022 1.000 euroa		2023 1.000 euroa		2024 1.000 euroa		2025 1.000 euroa		2026 1.000 euroa		2022-2026 1.000 euroa		Kokonais- kustannukset 1.000 euroa
		menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	
4010	Hankesuunnittelu	100		100		50		50		50		350	0	
4306	Hakinmäen päiväkodin perusparannus tai uudisrakennus									100		100	0	2000
4313	Petäsmäen päiväkodin perusparannus									100		100	0	2000
4405	Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)							100		4 000		4 100	0	8 000
4415	Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5-9)	1 000		9 000		16 000		8 200		1 000		35 200	0	35 200
4419	Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9					100		10 000		10 000		20 100	0	25 000
4706	Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)							100		300		400		13 000
4927	Moduuliasunnot *	80										80	0	280
5010	Peruskorjaukset	1 000		850		850		850		850		4 400	0	
7010	Kiinteistöjen pihatytöt	220		100		100		100		100		620	0	
8010	Sisäilmakorjaukset	300		300		300		300		300		1 500	0	
	Bruttomenot ja -tulot yhteensä	2 700	0	10 350	0	17 400	0	19 700	0	16 800	0	66 950	0	
	Nettomenot yhteensä	2 700		10 350		17 400		19 700		16 800		66 950		

* Monivuotinen hanke, jonka kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia.

4306 Hakinmäen päiväkodin hankekokonaisuuteen vaikuttaa palveluverkkoselvityksestä / toimenpideohjelmasta tulevat tiedot ja muut tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset
4313 Petäsmäen päiväkodin hankekokonaisuuteen vaikuttaa palveluverkkoselvityksestä / toimenpideohjelmasta tulevat tiedot ja muut tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset
4405 Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) vaatii hyväksytyt tarveselvityksen, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.
4415 Vaisaaren koulun tarveselvitys on hyväksytty. Tiedonpuiston koulu (Uusi Alue 1. yhtenäiskoulu 5-9) vaatii hyväksytyt hankesuunnitelman ja investointipäätöksen.
Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio betoni- / kivirakenteisena on 35,2 M€ ja puurakenteisena 37,0 M€.
Kustannusarvio ei sisällä irtaimistoa, tontin hankintaa, rahoituskustannuksia eikä vanhan koulun purkukustannuksia.
4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9 vaatii hyväksytyt tarveselvityksen, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.
4706 Ulpukan hankekokonaisuuteen vaikuttaa tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset, vaatii hyväksytyt tarveselvityksen.
4927 Moduuliasunnot tarveselvitys / hankesuunnitelma on hyväksytty, investointipäätös tehty.

2.6. Talonrakentamishjelman 2022–2026 hankekohtaiset perustelut

Yleisesti voidaan todeta, että talonrakentamishjelmaan esitetyt hankekoot, aikataulut ja kustannusarviot tarkentuvat suunnitteluvaiheiden edetessä. Kustannusarvioiden tarkkuus eri vaiheissa suunnittelutietojen tarkkuudesta riippuen: esisuunnittelu ja tarveselvitysvaihe +/- 25 %, hankesuunnitteluvaihe +/-15 % ja toteutussuunnitteluvaihe +/- 10 %. Hankkeissa huomioitavat riskit: rakennuskustannusten muutokset (mm. investointilainakorot, tarvikkeiden- ja työvoiman saatavuus), jotka tulee huomioida esisuunnittelun ja toteutusvaiheen välillä olevana kustannusriskinä. Esitetyt määrärahat eivät sisällä mahdollisia irtaimiston hankintakustannuksia.

4010 Hankesuunnittelu

Määrärahaa on varattu kunkin talousarviovuoden aikana esille tuleviin ennalta arvaamattomiin uusiin tilahankkeisiin liittyvien hanke- ja luonnossuunnitelmien, erilaisten tutkimusten, selvitysten ja kartoitusten sekä kustannusarvioiden laatimista varten.

4306 Hakinmäen päiväkodin perusparannus (tai uudisrakennus)

Hakinmäen päiväkotito on rakennettu vuonna 1978. Laajennus ja muutostöitä vanhaan osaan on tehty vuonna 1989 ja sen jälkeen muita saneeraus ja tilamuutoksia eri vuosina. Päiväkodin kerrosala on 897 k-m².

Kiinteistöstä on tehty kuntoarvio ja kosteuskartoitus 2.5.2018. Kiinteistössä tehdään seuraavan viiden vuoden aikana kunnossapito- ja huoltokorjausta, jonka jälkeen tulisi suorittaa laajamittainen koko kiinteistöä kattava perusparannus tai korvaava uudisrakennus.

Sivistyskeskus on laatinut palveluverkkoselvityksen vuosien 2018–2019 aikana, jonka yhteydessä on päätetty kahden aluemallin ja ikärakenteen toteuttaminen asteittain (alue 1 ja alue 2). Näiden organisaatioiden tehtävänä olisi toteuttaa oman alueen palveluntarjonta aina päiväkodista perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Peruskorjauksessa tai uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset tilatarpeet. Hakinmäen päiväkodin kokonaisuutta arvioidaan aluejakojen jatkosuunnittelun (toimenpideohjelman) edetessä.

4313 Petäsmäen päiväkodin perusparannus

Petäsmäen päiväkoti on rakennettu vuonna 1987. Kiinteistössä on tehty saneeraus ja kunnossapitokorjauksia eri vuosina mutta kiinteistön peruskorjaus on tekemättä. Päiväkodin kerrosala on 888 k-m².

Kiinteistössä tehdään seuraavan viidenvuoden aikana kunnossapitopito- ja huoltokorjausta, jonka jälkeen tulisi suorittaa laajamittainen koko kiinteistöä kattava perusparannus.

Sivistyskeskus on laatinut palveluverkkoselvityksen vuosien 2018–2019 aikana, jonka yhteydessä on päätetty kahden aluemallin ja ikärakenteen toteuttaminen asteittain (alue 1 ja alue 2). Näiden organisaatioiden tehtävänä olisi toteuttaa oman alueen palveluntarjonta aina päiväkodista perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Peruskorjauksessa tai uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset tilatarpeet. Petäsmäen päiväkodin kokonaisuutta arvioidaan aluejakojen jatkosuunnittelun (toimenpideohjelman) edetessä.

4405 Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)

Kaanaan nykyinen koulu on rakennettu kolmessa eri vaiheessa vuosien 1958, 1963 ja 2001 aikana. Kiinteistössä on tehty sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus syksyllä 2003 ja kuntotutkimus mahdollista perusparannusta varten 7.5.2019.

Vuosina 1958 ja 1963 valmistuneet koulun osat ovat tulossa elinkaarensa päähän ja niissä tulisi toteuttaa laajamittainen perusparannus tai korvaava uudisrakennus. Hankkeen toteuttaminen perusparannustoimenpiteenä edellyttää jonkinlaisten väistötilojen hankkimista. Koulun perusparannukselle on laadittu alustava kustannusarvio, joka on 6,6 M€. Uuden koulurakennuksen (2500m²) kustannusarvio on noin 8,0 M€.

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaisuudeksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uudessa kouluverkkomallissa Kaanaan nykyinen koulu purettaisiin ja alustavien suunnitelmien mukaan uusi alakoulu 0–4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) rakennettaisiin Kaanaan alueelle. Mahdolliset tonttivaihtoehdot kartoitetaan.

Uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset muuttuvat tilatarpeet. Kaanaan koulun kokonaisuutta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarvioinnissa ja hankesuunnittelussa on otettava huomioon tonttivaihtoehdot, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.) sekä Kaanaan päiväkodin keittiön yhteiskäyttö nykyisessä koulurakennuksessa. Hankkeen kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4415 Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5-9 (Vaisaari))

Vaisaaren koulua on perusparannettu viidessä eri vaiheessa vuosien 1995–2007 välisenä aikana. Teknisen työn siipi on jäänyt ilman laajamittaista perusparannusta. Koulun päärakennuksen kerrosala on 6912 k-m². Teknisen työn siiven nykyinen kerrosala on 774 k-m² ja siihen liittyvän ulkovaraston kerrosala 62 k-m².

Teknisen siiven rakennuksesta tehtiin sisäilma- ja rakennetutkimus (10.6.2019) käytön turvallisuuden varmistamiseksi. Teknisen työn rakennuksen katsottiin olevan rakenteiltaan ja kunnoltaan sellainen, että rakennusta ei voida luotettavalla tavalla kohtuullisin kustannuksin korjata. Tämän vuoksi on sovittu, että nykyisissä teknisen työn ja kuvaamataidon tiloissa ei jatketa opetusta. Teknisen työn ja kuvaamataidon opetus on siirretty väistötiloihin.

Koko koulun alueella on vuosien aikana tehty useita sisäilmakorjauksia ja muita kunnossapitotoimenpiteitä. Korjaustoimenpiteistä huolimatta henkilökunnalta ja oppilailta on tullut ilmoituksia sisäilmanlaadusta ja siihen liitetystä oireilusta vuosittain.

Tiedonpuiston koulun uudisrakennushanke on käynnistynyt nykyisessä Vaisaaren yläkoulurakennuksessa olevien sisäilman laatua heikentävien riskirakenteiden laajuuden ja rakennuksessa pitkään koettujen sisäilman laatuun liitettyjen oireiden vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen kokouksessaan 12.10.2020.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 24.5.2021, että hanke toteutetaan vuosiluokille 5–9 tarkoitettuna yhtenäiskouluna.

Tiedonpuiston koulu rakennetaan nykyisen Vaisaaren koulun ja kirjaston väliselle pysäköintialueelle Vaisaaren kaupunginosaan kortteliin 0157 tontille 1, osoitteeseen Juhaninkuja 4. Tarvittavat asemakaavamuutokset on laitettu vireille vuoden 2021 aikana.

Hankkeen tavoitteena on, että rakentaminen alkaa syksyllä 2023 ja rakennus valmistuu keväällä 2025. Nykyinen Vaisaaren yläkoulurakennus on käytössä rakentamisen aikana ja se puretaan uuden koulurakennuksen valmistuttua. Koulun piha- ja pysäköintialueet rakennetaan pääosin vanhan koulun purkamisen jälkeen erillisenä urakkana.

Tiedonpuiston koulurakennus tulee palvelemaan nykyiseen tapaan vuosiluokkia 7–9, siihen saakka, kunnes alueen 2 yhtenäiskoulu valmistuu. Tästä johtuen tullaan muutosvaiheen aikana tarvitsemaan lisätiloja kädentaitojen, kotitalouden ja fyke-opetuksen järjestämiseen.

Tiedonpuiston koulun (uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5–9) hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2021 aikana.

Alustava toteutusaikataulu:

2021 hankesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen, tontin kaavamuutos ja investointipäätös

2022 suunnittelu ja rakentamisen valmistelu

2023 suunnittelu, kilpailutus ja rakentamisen aloittaminen

2024 rakentaminen

2025 hankkeen valmistuminen, kalustus ja käyttöönotto, vanhan koulun purkaminen

2026 koulun pihan ja pysäköintialueen rakentaminen.

4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaksi rakenteeksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uuden kouluverkon alustavassa suunnitelmassa alue 2. yhtenäiskoulu rakennettaisiin Raision keskustan länsi-/pohjoispuolelle. Varhaiskasvatusverkko huomioidaan kouluverkon jatkosuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelussa tulee huomioida myös sivistystoimialan eri palvelualueiden vuosittain muuttuvat tilatarpeet. Alue 2. yhtenäiskoulun kokonaistilannetta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarvioinnissa ja esisuunnittelussa on otettava huomioon tonttivaihtoehdot, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.). Hankkeen laajuus, kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4706 Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)

Uintikeskus Ulpukasta on laadittu kuntoarvioraportti vuonna 2016. Kuntoarvio perustuu kiinteistön silmämääräiseen, ainetta rikkomattomaan tarkastukseen. Ulpukasta laaditaan tarkempi kuntotutkimus ja tarveselvitys. Jatkossa nähtävien kuntotutkimusten tulosten ja erillisen suunnittelun perusteella sekä mahdollisen perusparannushankkeen laajuuden ja ajoituksen tarkentuessa kustannusennuste 13,0 milj. euroa tulee tarkentumaan. Uudisrakennuksen mahdollisuutta kartoitetaan.

4927 Moduuliasunnot*

Tukiasumisessa havaittujen haasteiden perusteella ja hoitamiseksi on Soten asumistiimissä työstetty sosiaalisen asumisen toimintasuunnitelma, joka on hyväksytty moduuliasuntojen osalta sekä sosiaali- ja terveystalouden lautakunnassa, että kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus päätti asettaa vaikeasti asutettavien henkilöiden asuntoratkaisujen kehittämiseksi tarveselvitystyöryhmän. Moduuliasunnoista on laadittu tarveselvitys ja hankesuunnitelma, joka on hyväksytty sosiaali- ja terveystalouden lautakunnassa 13.5.2020 ja kaupunginhallituksessa 1.6.2020.

Moduuliyksikön alustavan tilaohjelman mukainen huoneala on yhteensä noin 110 m². Yksikkö käsittää neljä noin 27 m² huoneistoa. Moduuliasunnot on suunniteltu rakennettavan osoitteeseen Santaojantie 79 ja valmistuu vuoden 2022 aikana.

5010 Peruskorjaukset

Pienemmät peruskorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

7010 Kiinteistöjen pihatyöt

Kiinteistöjen pihatyökohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

8010 Sisäilmakorjaukset

Kiinteistöjen sisäilmakorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa. Osa määrärahasta tulee kohdentaa äkillisiin ja ennakoimattomiin sisäilmakorjauksiin.

3. RISKIENARVIOINTI JA -HALLINTA

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Omaisuu den tuhoutuminen tai sen arvon menety s	Kiinteistön laaja vesivuoto, palaminen, tms. rakennusvaurio	2	3	6	Ennakoiva huolto ja kunnossapito. Riittävä kunnossapito- ja investointirahoitus talousarvioissa.	Tilapalvelut / kunnossapitoinsinööri, tekninen isännöitsijä	Jatkuva seuranta
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Sopimuskomppanin lakko tai konkurssi	2	3	6	Palvelujen hankkiminen mahdollisuuksien mukaan lakon ulkopuolisilta toimijoilta.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Sopimusriski	Toimintoja on ulkoistettu kilpailuttamalla. Markkinoiden toimimattomuus sopimuskauden päätyttyä (esim. kilpailu markkinoilla vähenee tai tarjoajien määrä on liian pieni). Omaa tuotantoa ei enää ole, joten palveluista on maksettava markkinahinta.	2	3	6	Kustannustason nousu kilpailutettaessa palvelu uudelleen sopimuskauden päätyttyä. Paluu omaan toimintaa ei enää ole mahdollista tai se on kohtuuttoman kallista. Palvelu- ja laatutason pudotus.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus rekrytintilanteissa.	4	3	12	Henkilöstön koulutus ja resurssien ylläpitäminen. Oppisopimusmahdollisuuden lisääminen. Kilpailukykyinen palkkaus. Rekrytointikanavien monipuolinen käyttö	Infrapalvelut/esihenkilöt, LTK, KH, KV	
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden ja tarvikkeiden kustannustason nousu yli talousarviossa arvioidun. Talousarviossa 2022 menojen kasvu on 1,5 %. Palvelutuotanto ja palvelujen laatu kärsivät.	3	3	9	Kustannusten ja talousarvion toteutumisen seuranta. Palvelun vähentäminen tai laatutason lasku. Säästö- ja sopeutustoimenpiteet.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Rakennusmateriaalien ja polttoaineiden hintojen äkillinen/ylättävä kustannustason nousu vaikuttaa urakkahintojen nousuun.	3	3	9	Investointiohjelman / hankkeiden uudelleenarvointi/priorisointi.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
				0			
¹ Lyhyt sanallinen kuvaus riskin syistä ja todennäköisistä seurauksista							
² Todennäköisyysluokka							
³ Seurausluokka							
⁴ Toimenpiteet riskin eliminoinniksi/pienentämiseksi/hallinnoimiseksi							